

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
และความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
EFFECTS OF USING REAP STRATEGY ON THAI LITERATURE LEARNING
ACHIEVEMENT AND CRITICAL THINKING ABILITY OF
ELEVENTH GRADE STUDENTS.

วีรภัทร ศุภรสิงห์¹, ศุภวรรณ สัจจพิบูล²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียนรวม 88 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากนั้นจับฉลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 43 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 45 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และ 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบด้วย t-test for dependent และ t-test for independent ผลวิจัย พบว่า

1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กลวิธี REAP, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย, ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์

¹ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The purposes of this research are 1) to compare Thai literature learning achievement of eleventh grade students before and after learning by using REAP strategy. 2) to compare Thai literature learning achievement of eleventh grade learned by using REAP strategy with those taught by conventional instruction. 3) to compare critical thinking ability of eleventh grade students before and after learning by using REAP strategy and 4) to compare critical thinking ability achievement of eleventh grade learned by using REAP strategy with those taught by conventional instruction. The Sample of this study was 2 classrooms of eleventh grade students at Triamudomsuksa Pattanakarn Nonthaburi School. There were 88 students chosen by Cluster Sampling, 45 students in the experimental group and 43 students in the control group. The research instruments were 1) lesson plans of REAP strategy 2) lesson plan of conventional instruction 3) Thai literature learning achievement test 4) critical thinking ability test. The data were analyzed by Mean (M), Standard Deviation (SD) t-test for dependent and t-test for independent.

The results revealed that

- 1) Thai literature learning achievement of eleventh grade students learning by using REAP strategy posttest was significant higher than pretest at 0.5 level.
- 2) Thai literature learning achievement of eleventh grade students learned by using REAP strategy was significant was higher than those taught by conventional instruction at 0.5 level.
- 3) Critical thinking ability of eleventh grade students learning by using REAP strategy posttest was significant higher than pretest at 0.5 level
- 4) Critical thinking ability of eleventh grade students learned by using REAP strategy was significant was higher than those taught by conventional instruction at 0.5 level.

Keywords: REAP strategy, Thai literature learning achievement, Critical thinking ability

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

วรรณคดีเป็นผลงานของมนุษย์ เป็นที่เก็บรวบรวมความคิด ความเป็นอยู่ และลักษณะสภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไว้ด้วยกัน การอ่านวรรณคดีจึงทำให้มีประสบการณ์ชีวิตที่กว้างขวางและหลากหลายกว่าชีวิตของเราเอง ทำให้เราเข้าใจความคิดและการกระทำของมนุษย์ซึ่งตกอยู่ในสถานการณ์บางอย่าง (รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2549: 63) (อัจฉิมา เกิดผล, 2536: 87) การศึกษาวรรณคดีจึงพัฒนามุมมองความคิดที่มีต่อโลกและชีวิตอย่างลึกซึ้ง ให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ อีกทั้งยังยกระดับและขัดเกลาความคิดให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์

การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยมีความสำคัญ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 43) ได้ให้ความสำคัญกับวรรณคดีไทยโดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ด้วยเหตุนี้

NMCCON 2020
วันเสาร์ที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2563

The 7th National Conference
Nakhonratchasima College

ครูผู้สอนวรรณคดีต้องเข้าใจความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยเป็นอย่างดีเพื่อให้การจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยเกิดประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยในปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในรายวิชาภาษาไทยในปีการศึกษา 2559 - 2560 มีผลคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศคือ 52.29 และ 49.25 อย่างไรก็ตามในสาระที่ 5 อรรถคดีวรรณกรรม นักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำเพียง 47.03 และ 44.62 และยังไม่ผ่านเกณฑ์ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. 2561: online)

ปัญหาการจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยส่วนใหญ่มาจากวิธีการสอนของครู ดังที่ สร้อยสน สกลรักษ์ (2540: 40) กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่มักทำให้นักเรียนรู้สึกเครียด และคิดว่าการอ่านวรรณคดีเป็นงานยากโดยที่ครูไม่รู้ตัว และมักสอนให้นักเรียนท่องจำคำศัพท์ยากที่พวกเขาไม่เคยใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ นิจสุตา อภินันทาภรณ์ (2555: 5) กล่าวว่า ครูจำนวนไม่น้อยมุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจความหมายและท่องจำคำศัพท์โบราณ หรือคำศัพท์ยาก ๆ เพื่อให้ทำข้อสอบได้ หรือครูบางคนยังมุ่งเน้นให้นักเรียนพยายามจดจำรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งหากไม่ตั้งใจฟังจริง ๆ ก็คงจำไม่ได้ แต่ครูก็เน้นย้ำว่าเป็นเรื่องสำคัญ ต้องจำให้ได้ขึ้นใจ การจัดการเรียนสอนต่าง ๆ ในลักษณะที่กล่าวมาแล้วล้วนแต่ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจ หรือเกิดสุนทรียในการเรียนวรรณคดีแต่อย่างใด

การคิดกับวรรณคดีมีความสัมพันธ์กัน ดังที่ กุสุมา รัชชมนี (2534: 233) กล่าวว่า การศึกษาวรรณคดีมิใช่เพียงแต่เรียนเพื่อให้รู้ว่ามีอะไรบ้าง แล้วจำไว้บอกต่อ ๆ ไปเท่านั้น การศึกษาวรรณคดีเป็นการพยายามเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของกวี โดยใช้ความรู้สึกนึกคิดของผู้วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่า ขณะที่ เจตนา นาควัชร (2538: 159) ได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า ความชื่นชมที่นักเรียนได้จากวรรณคดี คือ การที่ค้นพบสมบัติทางวรรณศิลป์ด้วยตนเอง และได้รู้จักคุณค่าของการใช้ความคิดเชิงวิพากษ์

ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์จัดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน กรอบแนวคิดทักษะเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Framework) ได้กำหนดทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ไว้เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญ (The Partnership for 21st Century Learning. 2007) และสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ กำหนดให้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์เป็นทักษะที่สำคัญและควรมีของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นี้เช่นกัน (International Society for. Technology in Education. 2007) รวมทั้งสถาบันเสียงขององค์การเพื่อครอบครัวคนทำงาน (The Society for Human Resource Management) การพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์จึงเป็นเรื่องสำคัญในระดับของการเป็นพลเมืองโลก

ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยจึงควรพัฒนาทักษะการคิดควบคู่ไปพร้อมกันกับการเรียนรู้อรรถคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2537: 43) กล่าวโดยสรุปได้ว่าการเรียนวรรณคดีนอกจากจะเป็นเรื่องของสุนทรียศาสตร์แล้ว การเรียนวรรณคดีต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความ ดังนั้นวรรณคดีจึงมีประโยชน์ในแง่ที่เป็นบทเรียนที่ฝึกทักษะการใช้ความคิดเชิงวิพากษ์ เป็นสิ่งที่ทำให้เราได้ฝึกสมองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความสงสัยใคร่หาคำตอบ จึงต้องค้นหาเหตุและผลของสิ่งที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 15) กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูควรหาโอกาสให้นักเรียนฝึกคิดวิพากษ์ เมื่ออ่านวรรณคดีบางตอนบางเรื่อง อาจแนะนำให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครในเรื่อง หรือเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับกระทำของคนและเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517: 7-10) กล่าวถึงการวิพากษ์วรรณคดีไทย สรุปได้ว่า การวิพากษ์วรรณคดีต้องไตร่ตรองในหลายแง่หลายด้าน แล้วจึงตัดสินลงไปว่าชอบหรือไม่ชอบ ว่าดีว่าชั่ว หรือไม่ดีไม่ชั่วแต่ไม่ค่อยมีประโยชน์หรืองามหรือน่าเกลียด โดยสามารถชี้แจงเหตุผล

The 7th National Conference
Nakhonrachasima College

วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ประกอบ อีกทั้ง วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2531: 134) ได้กล่าวถึงการคิดเชิงวิพากษ์และวรรณคดีสรุปว่า เราไม่จำเป็นต้องยอมรับความคิดเห็นของกวี ตรงกันข้าม ผู้ที่มีจิตวิพากษ์ต้นอยู่เสมอ ย่อมไม่ยอมเชื่อต่อสิ่งใดง่าย ๆ

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี REAP เป็นกลวิธีที่จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ได้ ตามที่ Eanet and Manzo (1976: 647) ผู้คิดค้นแนวคิดกลวิธี REAP ได้กล่าวว่า กลวิธี REAP เป็นกลวิธีที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพ โดยทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน และวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ ผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนประเภทต่าง ๆ ทั้ง 7 รูปแบบ โดยกลวิธี REAP ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 R Read ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 2 E Encode ให้นักเรียนถ่ายทอดผลการอ่านออกมาแล้วเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง ขั้นที่ 3 A Annotate ให้นักเรียนเขียนนำเสนอผลจากการอ่าน ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะก่อนจะลงมือเขียนนั้น นักเรียนจะต้องผ่านกระบวนการคิดระดับสูง และตกผลึกออกมาเป็นงานเขียน และขั้นที่ 4 P Ponder ให้นักเรียนสะท้อนผลจากการอ่านและการคิด ผ่านการนำเสนองานเขียนของตนเอง และแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้อื่น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ขั้นตอนของกลวิธี REAP นักเรียนจะได้ทำความเข้าใจเรื่องผ่านกระบวนการอ่านซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนวรรณคดี แล้วถ่ายทอดความเข้าใจออกมาเป็นภาษาของตนเองได้ อีกทั้งยังพัฒนากระบวนการทางความคิด และกระบวนการเขียนของนักเรียนเพื่อให้ไปพร้อมกัน ถือว่าเป็นกลวิธีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีที่ใช้การอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอดความคิดของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีที่อ่านอย่างมีเหตุผลและมีอิสระ กลวิธีนี้จึงสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบปกติ
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 460 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 88 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากนั้นจับฉลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 45 คน ได้รับความรู้โดยใช้กลวิธี REAP และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 43 คน ได้รับความรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP จำนวน 4 แผน รวม 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแต่ละแผนจะมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 R - Read ขั้นที่ 2 E - Encode ขั้นที่ 3 A - Annotate และขั้นที่ 4 P - Ponder
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน รวม 16 คาบ คาบละ 50 นาที มีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชำนาญ ขั้นที่ 2 ชำนาญ และขั้นที่ 3 ชำนาญ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สร้างตามแนวคิดของ Benjamin S. Bloom โดยผู้วิจัยได้ทำการวัด ทั้งหมด 3 ระดับ ได้แก่ ขั้นวัดการวิเคราะห์ ขั้นวัดการสังเคราะห์ และขั้นวัดการประเมินค่า
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์แบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดระดับของความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ดังนี้ 1) การรับรู้ข้อมูล 2) การวิเคราะห์และโต้แย้งข้อมูล 3) การตรวจสอบข้อมูล 4) การตัดสินข้อมูล 5) การสร้างข้อสรุป

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบด้วย t-test for dependent และ t-test for Independent

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับความรู้ด้วยกลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับความรู้ด้วยกลวิธี REAP มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับความรู้ด้วยกลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับความรู้ด้วยกลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t	p
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย	45	17.78	2.44	45	24.84	2.46	- 25.78	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

รายการ	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t	p
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย	45	24.84	2.458	43	20.53	1.869	9.22	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t	p
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	45	16.73	3.60	45	22.02	3.59	-26.43	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The 7th National Conference
Nakhonrachasima College

วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2563

การเขียน โดยครูอาจให้นักเรียนเขียนสรุป และอภิปรายเกี่ยวกับวรรณคดีที่อ่าน นอกจากนี้ กลวิธี REAP ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจากการแลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียนของเพื่อน ได้ขยายประสบการณ์ในการอ่านวรรณคดีให้กว้างขึ้น ดังที่ อาเนต และแมนโซ (Eanet; & Manzo. 1976: 652) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียน นักเรียนจะเกิดการใช้ทักษะการคิดและเริ่มเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านงานเขียนของผู้อื่น ยิ่งไปกว่านั้น ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งที่ได้อ่านนักเรียนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นได้รวมทั้ง กลวิธี REAP ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และตอบสนองต่อตัวบทวรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนจะได้เขียนอธิบายและสะท้อนผลจากการอ่านวรรณคดีและการคิดของนักเรียนออกมาผ่านการเขียนในรูปแบบที่กำหนด ในขั้นนี้นักเรียนจะได้โต้ตอบ ถ่ายทอดและสะท้อนความคิดความรู้สึกที่มีต่อวรรณคดีที่อ่าน ดังที่ แอลบี (Albee. 2000) กล่าวว่า เป็นขั้นตอนที่ช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้อ่านกับเรื่องที่อ่านและส่งผลให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาตอบสนองเช่นเดียวกับ แมนโซ และคณะ (Manzo; et al. 2002) กล่าวว่า การเขียนสะท้อนความคิดถือว่าเป็นหัวใจของกลวิธี REAP เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านจะได้ตอบสนองต่อความหมายที่ผู้เขียนได้สร้างเอาไว้ โดยเชื่อมต่อ ถ่ายโอนความรู้ ข้อมูลหรือแนวคิดจากบริบทหนึ่งไปสู่อีกบริบทหนึ่งได้ด้วยมุมมองที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงเกิดความรู้อย่างลึกซึ้งต่อวรรณคดีที่อ่านส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงขึ้น

2. นักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี REAP มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียรศิลป์ ปินชัย (2555: 64) ที่ได้ศึกษาการใช้กลวิธีอ่านแบบ REAP เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และทักษะคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้กลวิธีอ่านแบบ REAP สูงกว่าก่อนเรียน ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังใช้กลวิธีอ่านแบบ REAP สูงกว่าก่อนเรียน ทักษะคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังใช้กลวิธีอ่านแบบ REAP สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ได้เช่นกัน ดังนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้และฝึกฝนทักษะการคิดผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ และเป็นลำดับขั้นตอน ดังที่ อาเนตและแมนโซ (Eanet; & Manzo. 1976: 647) กล่าวถึงว่า กลวิธี REAP เป็นกลวิธีที่นอกจากจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการอ่านที่มีความหมาย สร้างองค์ความรู้ และเกิดการตอบสนองอย่างชัดเจนแล้ว กลวิธีนี้ยังส่งเสริมทักษะการเขียนและทักษะการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ แมนโซ และคณะ (Manzo; et al. 2002) กล่าวว่า กลวิธี REAP มีความสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่สอนให้นักเรียนคิดอย่างแม่นยำและลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาอ่านผ่านแต่ละขั้นตอนในกลวิธี และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP ยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นอิสระ นักเรียนสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่อ่านได้ นักเรียนจะได้รับแนวความคิดที่หลากหลาย และใช้ทักษะในการคิดเชิงวิพากษ์อยู่เสมอในการสนับสนุน หรือโต้แย้งกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือครูผู้สอนได้ ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549: 3-4) ได้กล่าวถึงการคิดเชิงวิพากษ์ว่า คือ การพิจารณาตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยการไม่เห็นคล้อยตามข้ออ้างที่น่าเสนอ แต่ตั้งคำถามท้าทายหรือโต้แย้งข้ออ้างนั้นเพื่อเปิดแนวทางความคิดออกสู่ทางต่างๆ อันจะนำไปสู่การแสวงหาคำตอบที่สมเหตุสมผลมากกว่าข้ออ้างเดิม โดยเฉพาะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการอ่านงานเขียนซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน นักเรียนจะพบแนวความคิดของเพื่อนที่แตกต่างหลากหลาย โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขงานเขียนของตนก่อนนำมาส่งครูผู้สอน นักเรียนอาจจะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือเห็นด้วยเพียงบางส่วนเท่านั้นจากการอ่านงานเขียนของเพื่อน นักเรียนจะต้อง

พิจารณาโต้แย้งหาเหตุผลมาสนับสนุน หรือหักล้างความคิดของนักเรียนกับเพื่อน ๆ อันนำไปสู่ข้อสรุปที่เหมาะสม
ดังที่ แอลบี้ (Albee, 2000: 54) กล่าวว่า ในชั้นการแลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียน นักเรียนจะได้ตรวจสอบความคิด
วิเคราะห์และประเมินข้อโต้แย้ง การตรวจสอบและหาข้อมูลสนับสนุน นำเสนอความคิดหรือข้อโต้แย้งของตนกับเพื่อน
ร่วมชั้น นำไปสู่การตรวจสอบข้อสรุปและปรับปรุงงานเขียนให้เหมาะสม ด้วยเหตุนี้กลวิธี REAP จึงส่งเสริมบรรยากาศที่
เอื้อต่อการฝึกทักษะการคิด ส่งผลให้พัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP ครูควรจะต้องอธิบายแนวทางปฏิบัติของแต่ละขั้นตอนให้ผู้เรียน
เกิดความเข้าใจ อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้องและเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพ
2. ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองเพื่อให้ให้นักเรียนกล้าที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับชิ้นงานของตนเองและของผู้อื่น ควรให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพิ่มเติม คอยเสริมแรงทางบวกแก่
นักเรียนเพื่อให้เกิดกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ในขั้นตอนการเขียนได้แก่ ขั้นที่ 2 E - Encode และ ขั้นที่ 3 A - Annotate ในช่วงแรกครูอาจจะต้อง
อธิบาย ทำความเข้าใจ คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำนักเรียนระหว่างการเขียน รวมทั้งคอยกระตุ้นความคิดของนักเรียน
เสมอๆ ครูอาจมีตัวอย่าง หรือแสดงตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนใน
ช่วงแรก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีไทยและความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ได้ดีจึงควรนำกลวิธี REAP ไปประยุกต์ใช้ในการอ่านงานเขียน
ประเภทอื่น เช่น วรรณกรรมปัจจุบัน วรรณกรรมท้องถิ่น เป็นต้น
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP สามารถพัฒนาทักษะการคิดได้หลายประเภท ควรมีการศึกษาผล
ของการใช้กลวิธี REAP ที่มีต่อ การคิดประเภทอื่น ๆ เช่น การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเลือก
ประเภทของงานเขียนในขั้นที่ 3 A - Annotate ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ครูต้องการจะพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงวิพากษ์. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2554). ผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธี อาร์ อี เอ ที่มีต่อความสามารถ
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตร.
- กุสุมา รักษมณี. (2534). ปากกาখনก. กรุงเทพฯ: วัดสาตรี.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2547). การสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
เมธีทีปส์.
- เจตนา นาควัชระ (2538). ทางไปสู่วัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ
- เจือ สตะเวทิน. (2502). วรรณคดีไทยและประวัติวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ: ธนบุรีศึกษา.

- ธนศ เวศร์ภาดา. (2549). **หอมโลกวรรณศิลป์ : การสร้างรสสุนทรีย์แห่งวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ : ปาเจรา.
- นิจสุตา อภินันทาภรณ์. (2555, เมษายน- มิถุนายน). **วรรณคดีไทยทำอะไรให้เด็กเกิดการเรียนรู้**.
วารสารวิชาการ. 15(2).
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. (2517). **วิเคราะห์รสวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523). **ภาษาไทย - วิชาที่ถูกลืม** (พิมพ์ครั้งที่ 3.). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ปฐมาภรณ์ สุกใส. (2559). **ผลของการสอนโดยใช้กลวิธี อาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
และการเขียนย่อความในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศิริลป ปินชัย. (2555). **การใช้กลวิธีการอ่านแบบอาร์อีเอพีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุป
ความภาษาอังกฤษและทักษะคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2537). **ปัจจุบันและอนาคตของการเรียนวรรณคดี**. ก้าวไกล ปีที่ 5, ฉบับที่ 7 (พ.ย. 2537), หน้า
42-43.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). **สุนทรีย์ภาพแห่งชีวิต**. กรุงเทพฯ: ณ เพชร.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2531). **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. (2560). **ตารางสรุปผลการทดสอบทาง
การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2561, จาก
[http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnoucementWeb/
/PDF/SummaryONETM6_2559.pdf](http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnoucementWeb/ /PDF/SummaryONETM6_2559.pdf).
- สร้อยสน สกลรักษ์. (2540). **แนวการสอนวรรณคดีมรดกในระดับมัธยมศึกษา**. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 26, ฉบับที่ 2
(พ.ย. 2540-ก.พ. 2541), หน้า 39-49.
- สุจริต เพียรชอบ; และ สายใจ อินทร์ทรัพย์. (2538). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉิมา เกิดผล. (2539). **กิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียนมัธยม**. ในสอวางค์ ดำเนินสวัสดิ์, จะสอน
ภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร, หน้า 85-92. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Albee, J. (2000). **The effect of Read - Encode - Annotate - Ponder Annotation Exchange (REAP
AnX) on the complex thinking skills of undergraduate students in children's literature
courses**. In A. V. Manzo (Ed.), ProQuest Dissertations and Theses: ProQuest Dissertations
Publishing.
- Eanet, M.G.; & Manzo, A.V. (1976). **REAP A Strategy for Improving Reading/Writing/Study Skills**.
Journal of Reading. 19: 647-652.
- Ennis, R. H. (1993). **Critical Thinking Assessment**. Theory into Practice, 32(3), 179-186.
- International Society for Technology in Education. (2007). **ISTE National Educational
Technology Standards**. Retrived November 3, 2016, from <http://www.kelllogllc.com/>

tpc/nets.pdf

Liberal Education and American. (2011). **The LEAP Vision for Learning**. Retrived November 3, 2016, from https://www2.clarku.edu/leep/pdfs/leap_vision_summary.pdf

Manzo, A., Manzo, U., & Albee, J. J. (2002). **iREAP: improving reading, writing, and thinking in the wired classroom: a system for improving reading comprehension becomes even more effective with the aid of technology.**(internet Read, Encode, Annotate, Ponder). *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 46(1), 42.

Mayfield, M. (1994). **Thinking for yourself : developing critical thinking skills through reading and writing (3rd ed.. ed.)**. Belmont, Calif.: Belmont, Calif. : Wadsworth.

The Partnership for 21st Century. (2007). **Learning Framework for 21st Century Learning**. Retrived November 7, 2016, from http://www.p21.org//storage/documents/docs/P21_framework_0816.pdf